

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/209/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618201241
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5618201241.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a Mgr. Miroslava Šeptáka, v spore žalobkyne: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: W. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. H. XXX, o zaplatenie 854,80 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 11Csp/25/2018-62 zo dňa 14. júna 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., III. **p o t v r d z u j e .**

Výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie **s a n e d o t ý k a .**

Žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol, že I. žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 906,76 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 854,80 eur od 04.04.2018 do zaplatenia, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, II. v zostávajúcej časti súd žalobu zamietol, III. žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 94 %, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie sa opiera o ust. § 497, § 324 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z.

3. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že strany uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1 000,- eur. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný si prestal plniť svoje povinnosti vyplývajúce z predmetnej zmluvy, čím žalobkyni vzniklo právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru k 03.04.2018. Právny vzťah strán je síce založený úverovou zmluvou, ktorá je v zmysle ustanovenia § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka tzv. absolútnym obchodom, avšak s poukazom na spotrebiteľský charakter úveru je potrebné na daný vzťah aplikovať aj príslušné normy upravujúce spotrebiteľské úvery. Na základe uvedeného súd posudzoval, či uzatvorená úverová zmluva obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z., predovšetkým tie, absenciu ktorých zákon sankcionuje v tom smere, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom k tomu, že zmluva je po obsahovej stránke úplná, žalovanému vznikla povinnosť popri splácaní úveru platiť riadne aj dojednané úroky z úveru, avšak len do dátumu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Nakoľko žalovaný žiadnym spôsobom nespochybnil uplatnený nárok, netvrdil ani nepreukázal, že by si splnil svoju povinnosť v plnom rozsahu, resp. v časti, ktorú žalobkyňa nezohľadnila v žalobe, súd žalobkyni priznal titulom nezaplatenej istiny úveru sumu 854,80 eura, titulom

dojednaného úroku z úveru sumu 51,48 eura, ktorý bol žalovaný povinný zaplatiť do dátumu predčasnej splatnosti ako aj vyčíslené úroky z omeškania vo výške 0,48 eura, spolu 906,76 eura. Žaloba v časti uplatneného 17,90 % ročného úroku z úveru zo sumy 854,80 eura od 04.04.2018 do zaplataenia je nedôvodná. Zmluvný úrok je odplata za užívanie požičanej sumy, pričom je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky, to znamená spolu s istinou. Doba splatnosti zmluvného úroku sa tak zhoduje s dobou splatnosti úveru. Obchodný zákonník rozlišuje splatnosť úrokov v závislosti od splatnosti istiny úveru, od spôsobu splatenia istiny úveru, to znamená jednorazovo alebo v splátkach. Celková suma zmluvných úrokov však musí byť zaplataená najneskôr so zaplataením poslednej splátky úveru. Úroky do vrátenia peňažných prostriedkov je dlžník povinný zaplatiť len v prípade, ak dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Na základe uvedeného zmluvné úroky prislúchali žalobkyni len do doby splatnosti dlhu. V prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru nastáva stav, kedy dlžník nemá taký právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, teda nie je dôvod ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili iba za stavu oprávnenej držby prostriedkov dlžníkom. Žalovaný sa dostal do omeškania so zaplataením istiny dňa 04.04.2018 a preto súd okrem vyčíslených úrokov z omeškania vo výške 0,48 eura priznal žalobkyni aj zákonné úroky z omeškania tak, ako je to uvedené v I. výroku tohto rozsudku.

4. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku tak, že žalobkyni priznal ich náhradu v rozsahu 90 %. Žalobkyňou uplatnené 17,90 % úroky z úveru zo sumy 854,80 eura za obdobie od 04.04.2018 do 14.06.2018 predstavujú 30,18 eura. Úspech žalobkyne v konaní tak predstavuje 97 % a neúspech 3 %. Po započítaní úspechu a neúspechu žalobkyne jej tak prináleží náhrada trov v rozsahu 94 %. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodne o výške náhrady trov konania súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

5. Voči citovanému rozsudku v rozsahu proti zamietnutiu žaloby o zaplataenie úroku 17,9 % ročne zo sumy 854,80 eur od 04.04.2018 do zaplataenia a proti výroku o trovách konania podal odvolanie žalobca. Odôvodňuje ho ust. § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p. Žalobca má za to, že nárok na zaplataenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatanení. Poukazuje na ust. § 502 ods. 1, § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka. Tiež poukazuje na komentár IURA EDITION, z ktorého vyplýva, že z podstaty úroku ako ceny za používanie peňažných prostriedkov možno vyvodit', že povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru. V uvedenom žalobca odkazuje aj na aktuálnu rozhodovaciu prax krajských súdov, na ktorých rozhodnutia odkazuje. Vychádzajúc z ust. § 497 Obchodného zákonníka obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru. Dlžník je povinný ich platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškani. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškание dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka. Samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. Poukazuje na ust. § 506 Obchodného zákonníka. Toto odstúpenie nespôsobuje zánik záväzku ex tunc ako to vyplýva z dikcie ustanovenia. Naďalej trvá právo veriteľa, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi. Táto povinnosť odstúpením od zmluvy nezaniká. Ide o právny inštitút určený na ochranu veriteľa a jeho využitím sa veriteľ nemôže dostať do horšieho právneho postavenia, v akom bol pred odstúpením od zmluvy. Situácia totiž nastala pre neplnenie si povinnosti dlžníka. Základnou zásadou spotrebiteľského práva je ochrana pred neprijateľnými podmienkami. To však neznamená vylúčenie aplikácie ustanovení na ochranu veriteľa pri neplnení si povinnosti dlžníka. Teda odstúpením od zmluvy v zmysle § 506 Obchodného zákonníka zmluva od počiatku nezaničila a naďalej trvá právo veriteľa a tomu zodpovedajúca povinnosť dlžníka vrátiť dlžnú sumu spolu s úrokmi z úveru. Tým nie je dotknutý nárok veriteľa na zákonný úrok z omeškania. V uvedenom žalobca odkazuje aj na aktuálnu rozhodovaciu prax viacerých krajských súdov v Slovenskej republike, z ktorých rozhodnutí cituje, ako aj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo 212/2014 zo dňa 21.08.2014. Pokiaľ ide o rozhodnutie o trovách konania, súd žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania 94 % s ohľadom na úspech aj v časti uplatneného príslušenstva. Žalobca má za to, že súd pri výpočte náhrady trov konania postupoval nesprávne, keď pri určení hodnoty sporu neprihliadal iba na žalovanú istinu. Ak sú úroky len príslušenstvom pohľadávky, pri posudzovaní miery úspechu sa na ne neprihliada. V tomto názore poukazuje na rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 10CoPr/2/2016 z 27.07.2016, ako aj uznesenie NS SR sp. zn. 6Obo 243/2007 z 27.11.2008, ako aj na ďalšie rozhodnutia. Žalobca navrhuje, aby odvolací súd v zmysle § 388 C. s. p. rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že návrhu žalobcu vyhovie v plnom rozsahu a

žalovaného zaviazhe uhradiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi prizná náhradu trov konania, ako aj náhradu trov odvolacieho konania.

6. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania žalobcu v rozsahu a z dôvodov daných ust. § 379, § 380 C. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p. a contrario) postupom v zmysle ust. § 219 ods. 3 C. s. p. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. (ktorým súd prvej inštancie v zostávajúcej časti žalobu zamietol) a III. (vo výroku o trovách konania) potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 C. s. p. Rozsudku súdu prvej inštancie sa vo výroku I. (o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 906,76 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 854,80 eur od 04.04.2018 do zaplatenia), ktorý odvolaním napadnutý nebol, nedotýka.

8. Rozsudok súdu prvej inštancie je vo výrokoch II., III. vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, na ktoré v zmysle ust. § 387 ods. 2 C. s. p. poukazuje.

9. Záver súdu prvej inštancie, že zmluvné úroky z úveru prislúchajú žalobcovi len do doby splatnosti dlhu, resp. do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, je správny. Zodpovedá ustálenej súdnej praxi, ako aj judikatúre vyšších súdnych inštancií.

10. Čo sa týka predčasnosti zosplatenia úveru, ide vo svojej povahe o jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové a okamžité vrátenie celej požičanej sumy. Podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca, a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorým tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok.

11. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia, a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktoré by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval, ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Takýto stav v žiadnom prípade nemožno pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa, nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Navodil by sa tiež stav, v ktorom

veriteľ by nebol nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky by mu nahrádzali stav jeho potencionálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa nemôže užívať právnu ochranu, nakoľko s protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy spočívajúcej v úhrade príslušných úrokov z omeškania, a pokiaľ existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona. Povedané inak, v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Iným právnym posúdením ohľadne priznania úrokov z úveru po zosplatnení istiny by sa odvolací súd dostal do rozporu s konštantnou judikatúrou (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.11.2013 sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.05.2012 sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.02.2014, sp. zn. 5Co/567/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30. júna 2015).

12. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II., ako aj v súvisiacom výroku III. o trovách konania potvrdil ako vecne správne.

13. Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ustanovenie § 396 ods. 1 s poukazom na ust. § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešným účastníkom odvolacieho konania bol žalovaný, ktorému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi. Z obsahu spisu však odvolací súd konštatuje, že žalovaný bol v odvolacom konaní nečinný a žiadne trovy mu v odvolacom konaní nevznikli, preto mu ich náhradu nepriznal.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)